

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.

Ефективна економіка. 2026. № 4.

ISSN 2307-2105



Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.4.95>

УДК 330:334.7:(045)

С. О. Пермінова,

к. пед. н., доцент, доцент кафедри менеджменту підприємств,

Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6443-8560>

МОДЕЛІ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНИХ СТАРТАПІВ

S. Perminova,

PhD in Pedagogical Sciences,

Associate Professor of the Department of Management,

Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute

MODELS FOR THE STRATEGIC DEVELOPMENT OF INNOVATIVE START-UPS

У статті досліджено сутність стратегічного розвитку стартапів, які виступають каталізаторами інновацій в умовах цифрової трансформації економіки. Систематизовано сучасні підходи до стратегічного розвитку інноваційних компаній в контексті врахування специфіки цифрової економіки, платформних бізнес-моделей та структури світового ринку технологій. Вивчено особливості функціонування стартапів щодо ресурсної і фінансової обмеженості, залежності від інституційного середовища та необхідності

швидкого масштабування, що безпосередньо впливає на управління такими компаніями. Проаналізовано сучасні моделі розвитку інноваційних стартапів, які допомагають адаптуватися до зовнішніх впливів, забезпечуючи їм стійкий інноваційний розвиток. Запропоновано інтегрований підхід до стратегічного розвитку інноваційних стартапів, який передбачає поєднання цих моделей в єдину систему стратегічного управління, що забезпечує стартапам інноваційне зростання та довгострокові конкурентні переваги.

This article examines the nature of the strategic development of start-ups, which act as catalysts for innovation in the context of the digital transformation of the economy, facilitating the creation and commercialisation of scientific developments, the expansion of market boundaries and the enhancement of the competitiveness of national enterprises. This paper provides a systematic overview of contemporary approaches to the strategic development of innovative companies, taking into account the specific characteristics of the digital economy, platform-based business models and the structure of the global technology market. The study examined the specific characteristics of how start-ups operate in terms of resource and financial constraints, dependence on the institutional environment, and the need for rapid scaling, all of which have a direct impact on the management of such companies. An analysis has been carried out of the internal, external and innovation environments as factors influencing the effectiveness of implementing a development strategy for innovative start-ups. This paper analyses contemporary startup development models that facilitate rapid hypothesis testing, the development of relevant products through in-depth research into consumer needs, the creation of new niche markets free from competition, the use of external expertise to refine and improve products, and the utilisation of digital platforms to create value, grow rapidly through the scaling of business processes and the integration of the startup into an innovation ecosystem, as well as to establish cooperation with large corporations through corporate venture projects, which

allows for more effective adaptation to external influences, ensuring the sustainable development of innovative startups. The need to combine different models depending on the stage of the start-up's development, the specific nature of the industry and the technological maturity of the product has been demonstrated. An integrated approach to the strategic development of innovative start-ups is proposed, which involves combining these models into a single strategic management system that helps start-ups adapt quickly to dynamic market conditions and ensures innovative growth and long-term competitive advantages.

Ключові слова: *інноваційні стартапи, стратегічне управління, моделі розвитку, інтегровані підходи*

Keywords: *innovative start-ups, strategic management, development models, integrated approaches*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Стрімкий розвиток економіки знань, цифровізації бізнес-процесів і технологічної конкуренції підвищує роль стартапів, які стають важливим елементом структурної трансформації ринкової економіки і драйвером технологічного розвитку. Формуючи нові бізнес-моделі, створюючи інноваційні продукти стартап-проекти забезпечують швидку комерціалізацію передових технологій, появу нових ринків, розвиток підприємницьких екосистем та венчурного фінансування. Однак, в умовах високої динамічності і невизначеності ринкового середовища, ресурсної обмеженості, значних ризиків, що супроводжують поширення інноваційних продуктів значна частина стартапів не досягає бажаного успіху через недостатньо обгрунтовану стратегію розвитку, невідповідність бізнес-моделі вимогам ринку, відсутність дієвих механізмів масштабування інновацій. Це зумовлює науковий інтерес до дослідження моделей стратегічного розвитку стартапів, оскільки для України ця проблема також є надзвичайно актуальною у зв'язку із високою

динамічністю та стрімкою цифровізацією економіки, формуванням стартап-екосистеми, невизначеністю зовнішнього середовища та інтеграцією у міжнародний інноваційний простір.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Важливе місце в сучасних дослідженнях зарубіжних та вітчизняних науковців посідає проблема стратегічного розвитку інноваційних стартапів, зокрема: Гецці А, Кавалло А. розглядали інновації гнучкої бізнес-моделі в цифровому підприємництві на основі Lean Startup [1]; Міргадері А., Абумасуді А. Шейх, Аміндустан А. займалися вивченням моделі відкритих інновацій в екосистемі стартапів на основі підходів до організаційної стійкості та стратегії «блакитного океану» [2]; Шпігель Б., Гаррісон Річард Т. [3] та Аутіо Е., Намбісан С., Томас Ллевеллін Д.В, Райт М. [4] досліджували підприємницькі екосистеми в контекстів цифрових та просторових можливостей; Црногай К., Рус М. прослідковували навігацію в інноваціях, підприємницькій екосистемі та стратегічній еволюції від зародження ідеї до масштабування продукту [5]. Вітчизняні дослідники, Бутенко О.П., Кот О.В., Горобинська М.В. розглядали бізнес-моделі міжнародних стартапів та їх адаптацію до локальних ринків [6]; світові практики та вітчизняний досвід розвитку економіки на базі інноваційних стартапів висвітлено в роботі Тимошенко М.В. [7]; Шаповал В.А., Літвінова Ю.І. досліджували стратегічне управління стартапами в контексті місцевого економічного розвитку [8]; Євтушок А.В. робить акцент на інноваційних фінансових моделях для стартапів в стратегії сталого зростання [9]; Демчишин Н.Б., Хильченко М.О. вивчали інституційні та фінансові аспекти стимулювання розвитку стартап-екосистем [10]; Литвин І.В., Федорович Д.П. [11] та Давиденко Н.М., Волков А.Ю. [12] акцентують на викликах і кризах інноваційних стартапів під час війни та шляхах їх подолання.

Невирішені питання. За наявності значної кількості наукових досліджень, існує потреба у систематизації підходів до стратегічного розвитку стартапів та розробки комплексних моделей, які б швидко

адаптувались до турбулентного ринкового середовища, враховували специфіку цифрової економіки, платформних бізнес-моделей, особливості інноваційних екосистем та динаміку глобальних ринків, що є важливим як з теоретичної, так і з практичної точки зору.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є аналіз існуючих підходів до стрімкого зростання інноваційних стартапів та обґрунтування моделей їх стратегічного розвитку з урахуванням сучасних тенденцій цифровізації, специфіки екосистем і платформної економіки. Відповідно до мети окреслені завдання щодо: аналізу теоретичних підходів до стратегічного розвитку стартапів; вивчення особливостей та виокремлення факторів впливу на підвищення ефективності управління стартап-компаніями; аналізу основних моделей стратегічного розвитку інноваційних стартапів; обґрунтування інтегрованого підходу реалізації стратегії розвитку стартапів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Стратегічний розвиток підприємства в сучасних умовах набуває особливого значення у зв'язку із динамічністю та непередбачуваністю економічного середовища, і потребує не лише функціонування, а й формування нових напрямів діяльності, відповідних бізнес-моделей, створення чи освоєння інноваційних технологій та вихід на нові ринки. З позицій менеджменту стратегічний розвиток виступає комплексним процесом, оскільки передбачає формування місії та стратегічного бачення організації, вибору стратегії на основі реалізації стратегічних рішень, а також її моніторинг та коригування, що й забезпечує довгострокову ефективність діяльності та сталий розвиток.

У сучасній економіці ключовим фактором стратегічного розвитку підприємства виступають інновації, роль яких є особливо важливою для стартапів, діяльність яких базується на створенні нових технологічних рішень та їх комерціалізації, оскільки для таких компаній це основа формування стратегій зростання, масштабування бізнесу та адаптації до викликів зовнішнього середовища. Інноваційна діяльність в цифровій

економіці неможлива без використання технологічних інструментів, на кшталт, штучного інтелекту, платформних рішень, великих даних, які формують нові бізнес-моделі підприємств.

На інноваційність та швидкість реалізації стратегії розвитку стартапів впливає ряд факторів, зокрема: внутрішні ресурси (персонал та їх компетенції, інтелектуальна власність, організаційна гнучкість, технологічна база); зовнішнє середовище (ринок та конкуренція, цифрові платформи, державна підтримка і регулювання інноваційної діяльності, венчурне фінансування); інноваційне середовище (партнерські мережі, культура відкритих інновацій). Аналіз та врахування цих факторів дозволяють швидко адаптуватися до ринкових і технологічних змін, визначати напрями розвитку, підвищувати ефективність інноваційного процесу, отримувати доступ до інвестицій, впливає на реалізацію масштабних проєктів.

Інноваційні стартапи мають певну специфіку функціонування, яка пов'язана із рівнем технологічної новизни, обмеженою ресурсною базою та фінансуванням, залежністю від інституційного середовища, потребою у швидкому масштабуванні в умовах ринкової невизначеності, тому управління такими компаніями потребує застосування відповідних моделей для їх стратегічного розвитку. В науковій літературі представлені різні підходи до моделювання (табл.1), які враховують дану специфіку. Використання інструментів цих моделей в значній мірі залежить від етапу розвитку стартапу.

Кожна модель фокусується на різних аспектах стратегічного розвитку стартапів. Інноваційна модель є початковим етапом життєвого циклу стартапу і спрямована на створення інноваційної цінності в процесі генерації ідей, дослідження та розробки, створення мінімально життєздатного продукту (MVP) та тестування його на ринку. Реалізація цієї моделі допомагає ефективніше адаптуватися до зовнішніх впливів, забезпечуючи стійкий розвиток інноваційним стартапам.

Таблиця 1. Основні моделі стратегічного розвитку стартапів

Модель розвитку стартапу	Автор концепції	Сутність моделі	Основні інструменти	Етап застосування
Бережливий стартап (Lean Startup)	Е. Ріс	Розвиток стартапу через швидке тестування гіпотез та навчання на основі зворотного зв'язку	MVP, цикл: Створити - Виміряти – Навчитися, експерименти	Рання стадія
Розвиток клієнтської бази	С. Бланк, Б. Дорф	Розробка продукту через глибоке дослідження ринку	Виявлення клієнтів, перевірка клієнтів	Рання стадія
Інноваційна модель	А.Остервальдер, І. Піньє	Створення інноваційного продукту чи технології	R&D, дизайн-мислення, MVP, тестування ринку	Рання та середня стадія
Стратегія «Блакитного океану»	В. Чан Кім, Р. Мауборн	Створення нових ринкових ніш без конкуренції	Стратегічна канва, інновації у сфері цінності	Вихід на ринок
Відкриті інновації	Г. Чесбро	Використання зовнішніх знань та партнерства для інновацій	Технологічні партнерства, R&D співпраця	Інноваційний розвиток
Платформна модель	Дж. Паркер, В. Алстин, С.Чаудхари	Використання цифрових платформ для створення цінності	Цифрові платформи, мережеві ефекти, API, маркетплейси	Масштабування
Модель стартап-екосистеми	Д.Ізенбург	Розвиток стартапу а межах підприємницької екосистеми	Акселератори, венчурні фонди, кластери	Всі етапи розвитку
Модель масштабування стартапів	Теорія масштабування стартапів	Швидке зростання стартапу через масштабування бізнес-процесів	Венчурні інвестиції, маркетинг, автоматизація процесів	Зростання-розширення
Модель цифрової трансформації	С. Намбісан, М. Райт, Ф.Фельдман	Використання цифрових технологій для інноваційних бізнес-моделей	Штучний інтелект, big data, цифрові платформи	Розвиток
Модель інноваційної екосистеми	Е. Аутіо, Л. Томаса	Інтеграція стартапу у систему інноваційних акторів	Інноваційні хаби, технопарки	Розвиток
Модель співпраці між корпораціями та стартапами	Корпоративні венчурні проекти	Співпраця стартапів з великим корпораціями	Акселераційні програми, SVC (корпоративне венчурне інвестування)	Масштабування

Джерело: Узагальнено та згруповано за даними [4, 13-18]

Платформна модель виступає ядром створення цінності, використовуючи цифрові платформи та масштабування бізнесу, формуючи

мережеві ефекти та інтегруючи користувачів, розробників і партнерів. Перевагами цієї моделі є швидке масштабування, зниження транзакційних витрат, створення інноваційних екосистем, вихід на глобальні ринки.

Модель масштабування є одним із ключових етапів розвитку стартапу, оскільки забезпечує швидку дифузію та зростання через інвестиційну підтримку, розширення клієнтської бази і ринків збуту, а також автоматизацію бізнес-процесів. Стартапи зазвичай, використовують різні стратегії масштабування: географічне (вихід на нові регіональні чи зарубіжні ринки); продуктове (розширення асортименту продукції); платформне (створення цифрових платформ і формування екосистеми споживачів); партнерське (розвиток через стратегічні партнерства).

Екосистемні моделі передбачають стратегічний розвиток стартапу в тісній взаємодії з іншими суб'єктами інноваційної інфраструктури (інвесторами, бізнес-акселераторами, бізнес-інкубаторами, технологічними партнерами, науковими установами, університетами та ін.), що створює стартап-екосистему та забезпечує інноваційне зростання.

Обрання найбільш доцільної моделі розвитку залежить від стадії стартапу та рівня інноваційності продукту. На ранніх стадіях доцільно застосовувати Lean Startup і Customer Development, які допомагають тестувати бізнес-гіпотези та адаптувати продукт до ринкових потреб. На стадії виходу з продуктом на ринок доречно буде обрати інноваційну модель та стратегію Blue Ocean Strategy, які допомагають у формуванні конкурентних переваг. На етапі зростання і розширення стартапу особливо актуальними стають платформна модель, модель масштабування та цифрової трансформації, використання яких забезпечує швидкий розвиток бізнесу.

В межах комплексного підходу до управління інноваційними стартапами важливо використовувати інтегровану модель для формування стартап-екосистеми та підтримки довгострокового зростання (Рис.1). Центральне місце в такій моделі займає стратегічне бачення з визначення місії, довгострокових цілей та пріоритетів стратегічного розвитку. Основу

становлять синергічні зв'язки різних моделей розвитку, що формує основу стратегічного управління стартапами за рахунок вибору ефективної бізнес-моделі, раціонального використання ресурсів, цифрових технологій та системи стратегічних показників ефективності. Результатом реалізації інтегрованої моделі має стати масштабування бізнесу, підвищення інноваційного потенціалу стартапу та набуття стійких конкурентних переваг.

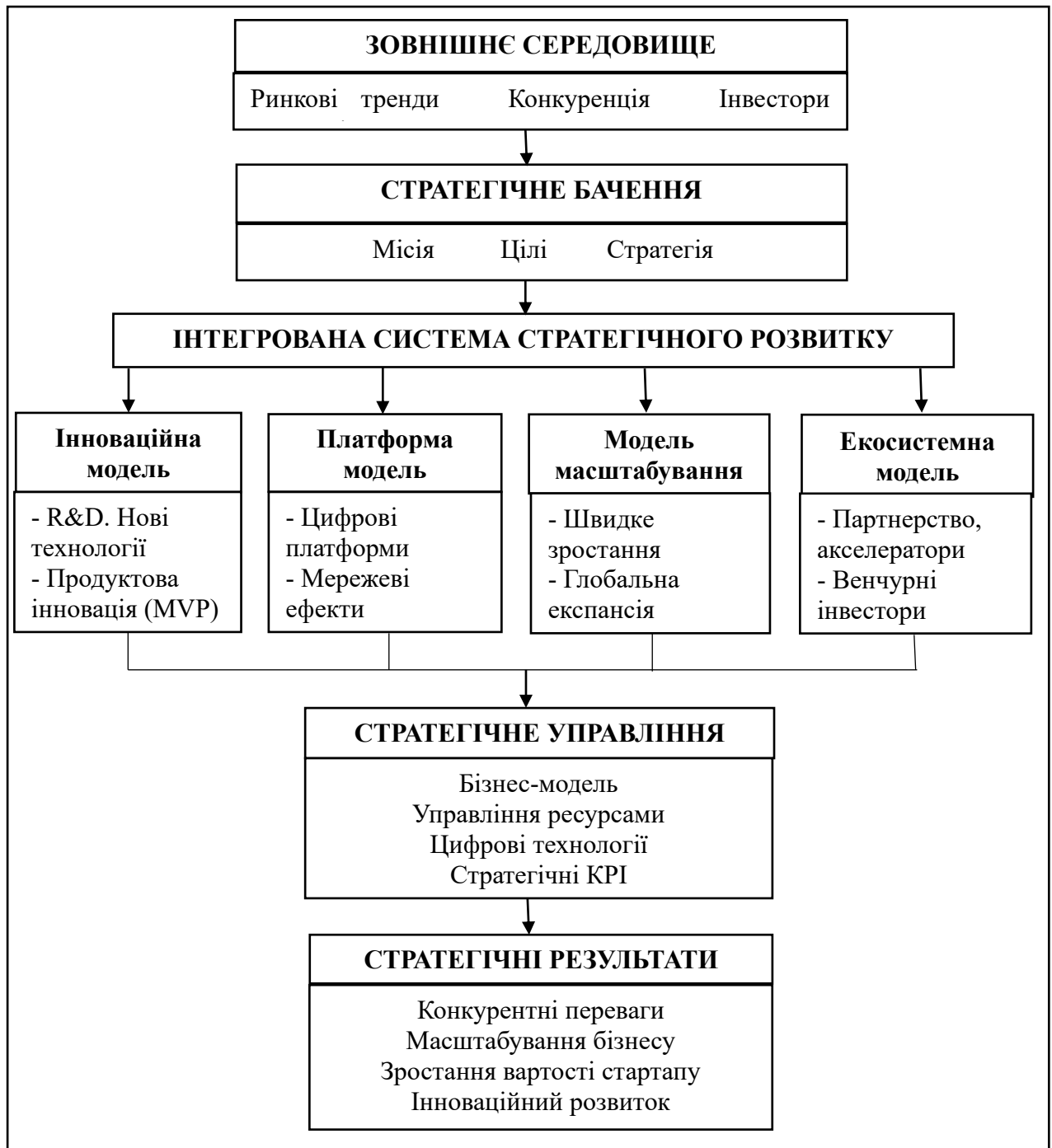


Рис. 1. Інтегрована модель стратегічного розвитку інноваційного стартапу

Джерело: Узагальнено та згруповано автором

Структура такої моделі базується на інтеграції трьох рівнів стратегічного управління: мікрорівні (внутрішні ресурси та компетенції); мезорівні (взаємодія стартапу з інноваційною екосистемою); макрорівні (вплив цифрових платформ і технологічних трендів).

Представлена модель дозволяє розглядати розвиток стартапу як динамічний процес взаємодії внутрішніх ресурсів, стратегічних інструментів та інноваційної екосистеми, оскільки поєднує підходи інноваційного менеджменту, цифрового підприємництва та стратегічного управління стартапами. Інтеграція різних концепцій в єдину системну структуру допомагає враховувати особливості функціонування стартапів у цифровій економіці, що забезпечує ефективну реалізацію процесів створення, розвитку, масштабування інноваційних проєктів та формування довгострокових конкурентних переваг.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Стартапи як ключовий драйвер технологічного розвитку здійснюють суттєвий вплив на модернізацію економіки і підвищення її конкурентоспроможності за рахунок створення високотехнологічної продукції та поширення передових технологій. Однак високий рівень конкуренції, невизначеність ринкового середовища, ресурсна обмеженість, ризики комерціалізації інновацій зумовлює необхідність використання гнучких стратегічних моделей управління стартапами, яке б визначали загальний напрям розвитку стартапу, починаючи з усвідомлення місії, визначення стратегічних цілей, обрання бізнес-моделі та формування конкурентної стратегії.

В науковій літературі увагу приділено інноваційним моделям розвитку, спрямованим на розробку нових технологій і продуктів, платформним моделям, які передбачають використання цифрових платформ та мережевих ефектів, моделям масштабування, які забезпечують швидке зростання стартапу, а також екосистемним моделям, які потребують активної взаємодії стартапів із учасниками інноваційної інфраструктури. Кожна із

представлених моделей відображає окремі аспекти розвитку стартапів, тому доречним є інтеграція цих концепцій в єдину систему стратегічного управління інноваційними стартапами. Поєднання цих моделей сприяє формуванню комплексної стратегії, яка охоплює всі етапи розвитку стартапу, що допомагає системно підійти до процесу трансформації інноваційних ідей у масштабований бізнес.

Успішність реалізації стратегічної моделі залежить від поєднання ключових факторів, зокрема: внутрішніх (інноваційної культури організації, технологічних компетенцій, здатності швидко навчатися, ефективного управління знаннями); зовнішніх (інвестиційне забезпечення, підтримка стартап-екосистем, державна підтримка, партнерство з великими компаніями). Також не менш важливим є здатність стартапів інтегрувати внутрішні та зовнішні ресурси і можливості, що дозволяє розвивати компетенції та підвищувати конкурентоспроможність.

Перспективними напрямками у цій сфері можуть стати дослідження методичних підходів до аналізу потенціалу стартапу для оцінки його готовності до стратегічного розвитку, вибору траєкторії масштабування та інтеграції в цифрову економіку.

Література

1. Ghezzi, A., & Cavallo, A. (2018) Agile business model innovation in digital entrepreneurship. *Journal of Business Research*. 110 (1). DOI:10.1016/j.jbusres.2018.06.013 (дата звернення: 01.04.2026)
2. Mirghaderi, A., Aboumasoudi, A., & Amindoust, A. (2023) Developing an open innovation model in startup ecosystems based on organizational resilience and blue ocean strategy. *Computers & Industrial Engineering*. 181 (2). DOI: 10.1016/j.cie.2023.109301 (дата звернення: 01.04.2026)

3. Spigel, B., & Harrison, R. (2017) Toward a process theory of entrepreneurial ecosystems. *Strategic Entrepreneurship Journal*. 12(3). DOI: 10.1002/sej.1268 (дата звернення: 01.04.2026)
4. Autio, E., Nambisan, S., Thomas, L., & Wright, M. (2017) Digital affordances, spatial affordances, and the genesis of entrepreneurial ecosystems. *Strategic Entrepreneurship Journal*. 12 (1). DOI: 10.1002/sej.1266 (дата звернення: 02.04.2026)
5. Crnogaj, K., & Rus, M. (2023) From Start to Scale: Navigating Innovation and Strategic Evolution in Tech Startups. *Administrative Sciences*/ 13(12):254. DOI:10.3390/admsci13120254 (дата звернення: 01.04.2026)
6. Бутенко, О.П., Кот, О.В., Горобинська, М.В., Адаптація бізнес-моделі міжнародного стартапу до локальних ринків. *Ефективна економіка*. № 6. 2025. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.6.38> (дата звернення: 29.03.2026)
7. Тимошенко, М. В. Інноваційні стартапи як чинник розвитку економіки: краща світова практика та досвід України. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. Вип. 33. 2022. С.13-20 DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.6642172> (дата звернення: 28.03.2026)
8. Шаповал, В.А., Літвінов, Ю.І. Стратегічне управління стартапами в контексті місцевого економічного розвитку. *Економіка підприємства*. №2(82). 2023. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/82.176> (дата звернення: 31.03.2026)
9. Євтушок, А.В. Інноваційні фінансові моделі для стартапів: стратегії сталого зростання та залучення коштів. *Підприємництво та інновації*. № 34. 2025. С. 89-95. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/34.13> (дата звернення: 01.04.2026)
10. Демчишак, Н.Б., Хильченко, М.О. Стартап-екосистеми: інституційні та фінансові аспекти стимулювання розвитку в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. №13-14. 2021. С.5-13 DOI: 10.32702/2306-6814.2021.13—14.5 (дата звернення: 02.04.2026)

11. Литвин, І.В., Федорович, Д.П. Виклики стартапів та шляхи їх подолання. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*. № 2 (12). 2024. DOI: <https://doi.org/10.23939/smeu2024.02.186> С.186-195 (дата звернення: 04.04.2026)
12. Давиденко, Н.М., Волков, А.Ю. Війна в Україні: криза інноваційних стартапів. *Економіка та суспільство*. Вип.38. 2022. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-55> (дата звернення: 05.04.2026)
13. Blank, S., & Dorf, B. (2012) The Startup Owner's Manual: The Step-by-Step Guide for Building a Great Company. *Pescadero: K&S Ranch*. URL: <https://download.e-bookshelf.de/download/0013/8289/63/L-G-0013828963-0041145364.pdf> (дата звернення: 05.04.2026)
14. Ries, E. (2011) The Lean Startup. New York: Crown Business. URL: <https://ia800509.us.archive.org/7/items/TheLeanStartupErickRies/The%20Lean%20Startup%20-%20Erick%20Ries.pdf> (дата звернення: 03.04.2026)
15. Osterwalder, A., & Pigneur, Y. (2010) Business Model Generation: A Handbook for Visionaries, Game Changers, and Challengers. *Hoboken: John Wiley & Sons*. 288 pp. URL: https://www.academia.edu/10223319/Business_Model_Generation (дата звернення: 03.04.2026)
16. Chesbrough, H. (2003) Open Innovation: The New Imperative for Creating and Profiting from Technology. *Boston: Harvard Business School Press*. 227 p. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=4hTRWStFhVgC&printsec=frontcover&hl=uk#v=onepage&q&f=false> (дата звернення: 04.04.2026)
17. Isenberg, D. (2010) How to Start an Entrepreneurial Revolution. *Harvard Business Review*. URL: <https://institute.coop/sites/default/files/resources/Isenberg%20->

%20How%20to%20Start%20an%20Entrepreneurial%20Revolution.pdf (дата звернення: 01.04.2026)

18. Thomas, L. D. W., & Autio E. (2019) Innovation ecosystems. Oxford Research Encyclopaedia of Business and Management. *Oxford University Press*. 37p.

References

1. Ghezzi, A. and Cavallo, A. (2018), “Agile business model innovation in digital entrepreneurship”, *Journal of Business Research*, vol. 110, (1). DOI:10.1016/j.jbusres.2018.06.013.

2. Mirghaderi, A., Aboumasoudi, A. and Amindoust, A. (2023), “Developing an open innovation model in startup ecosystems based on organizational resilience and blue ocean strategy”, *Computers & Industrial Engineering*, vol. 181 (2). DOI: 10.1016/j.cie.2023.109301.

3. Spigel, B., and Harrison, R. (2017), “Toward a process theory of entrepreneurial ecosystems”, *Strategic Entrepreneurship Journal*, vol. 12, (3). DOI: 10.1002/sej.1268.

4. Autio, E., Nambisan, S., Thomas, L. and Wright, M. (2017), “Digital affordances, spatial affordances, and the genesis of entrepreneurial ecosystems”, *Strategic Entrepreneurship Journal*, vol. 12 (1). DOI: 10.1002/sej.1266 (accessed: 3 April 2026).

5. Crnogaj, K. and Rus, M. (2023), “From Start to Scale: Navigating Innovation and Strategic Evolution in Tech Startups”, *Administrative Sciences*, vol. 13, (12). DOI:10.3390/admsci13120254.

6. Butenko, O.P., Kot, O.V. and Gorobinska, M.V. (2025), “Adapting an international start-up’s business model to local markets”, *Effective Economy*, vol. 6. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.6.38> (accessed: 29 March 2026).

7. Tymoshenko, M. V. (2022), “Innovative start-ups as a factor in economic development: global best practice and Ukraine’s experience”, *Scientific Notes of Lviv University of Business and Law*, vol. 33, pp. 13–20 DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.6642172>.

8. Shapoval, V.A. and Litvinov, Yu.I. (2023), “Strategic management of start-ups in the context of local economic development”, *Enterprise Economics*, vol. 2, (82). DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/82.176> (accessed: 31 March 2026).
9. Yevtushok, A.V. (2025), “Innovative financial models for start-ups: strategies for sustainable growth and fundraising”, *Entrepreneurship and Innovation*. vol. 34, pp. 89–95. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/34.13>.
10. Demchyshak, N.B. and Khilchenko, M.O. (2021), “Startup ecosystems: institutional and financial aspects of stimulating development in Ukraine, *Investments: Practice and Experience*, vol. 13–14, pp. 5–13. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.13—14.5 (accessed: 2 April 2026).
11. Lytvyn, I.V. and Fedorovych, D.P. (2024), “Challenges facing start-ups and ways to overcome them”, *Management and Entrepreneurship in Ukraine: Stages of Formation and Development Issues*, vol. 2, (12), pp.186-195. DOI: <https://doi.org/10.23939/smeu2024.02.186> (accessed: 4 April 2026).
12. Davidenko, N.M. and Volkov, A.Yu. (2022), “The War in Ukraine: The Crisis Facing Innovative Start-ups”, *Economy and Society*, vol. 38. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-55>.
13. Blank, S. and Dorf, B. (2012), “The Startup Owner’s Manual: The Step-by-Step Guide for Building a Great Company”, *Pescadero: K&S Ranch*, available at: <https://download.e-bookshelf.de/download/0013/8289/63/L-G-0013828963-0041145364.pdf> (accessed: 5 April 2026).
14. Ries, E. (2011), “The Lean Startup”, *New York: Crown Business*, available at: <https://ia800509.us.archive.org/7/items/TheLeanStartupErickRies/The%20Lean%20Start%20up%20-%20Erick%20Ries.pdf> (accessed: 3 April 2026).
15. Osterwalder, A. and Pigneur, Y. (2010), “Business Model Generation: A Handbook for Visionaries, Game Changers, and Challengers”, *John Wiley and Sons, Hoboken*, available at: https://www.academia.edu/10223319/Business_Model_Generation (accessed: 3 April 2026).
16. Chesbrough, H. (2003), “Open Innovation: The New Imperative for Creating and Profiting from Technology”, *Harvard Business School Press, Boston*,

available at:
<https://books.google.com.ua/books?id=4hTRWStFhVgC&printsec=frontcover&hl=uk#v=onepage&q&f=false> (accessed: 4 April 2026).

17. Isenberg, D. (2010), "How to Start an Entrepreneurial Revolution", *Harvard Business Review*, available at:
<https://institute.coop/sites/default/files/resources/Isenberg%20-%20How%20to%20Start%20an%20Entrepreneurial%20Revolution.pdf> (accessed: 1 April 2026).

18. Thomas, L. D. W. and Autio E. (2019), "Innovation ecosystems", *Oxford Research Encyclopaedia of Business and Management*, Oxford University Press, UK.

Отримано редакцією журналу / Received: 09.04.26

Прорецензовано / Revised: 20.04.26

Дата публікації / Published: 23.04.26